

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: L. S. Y. A. Z.,
st. přísl. X
zastoupený Mgr. Pavlem Kopou,
advokátem se sídlem Hlinky 57/142a, 603 00 Brno

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra,
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 12. 4. 2022, č. j. OAM-341/ZA-ZA11-K09-PD1-R2-2017,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2022, č. j. OAM-341/ZA-ZA11-K09-PD1-R2-2017, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** uhradit žalobci náklady řízení v částce 8 228 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Pavla Kopy, advokáta se sídlem Hlinky 57/142a, Brno.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobce se včas podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl žádost žalobce o

prodloužení doplňkové ochrany ve smyslu ustanovení § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

2. Krajský soud ve věci žádosti žalobce o prodloužení doplňkové ochrany rozhodoval již rozsudkem ze dne 10. 6. 2021, č. j. 32 Az 56/2019 – 74, jímž zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 11. 2019, č. j. OAM-341/ZA-ZA11-K09-PD1-2017, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Krajský soud označené rozhodnutí zrušil z důvodu, že žalovaný neposoudil žádost žalobce na základě dostatečných a aktuálních informací o zemi původu žalobce.

II. Napadené rozhodnutí

3. Dne 6. 5. 2019 podal žalobce žádost o prodloužení jemu udělené doplňkové ochrany na území ČR, v níž uvedl, že o prodloužení doplňkové ochrany žádá kvůli nestabilní bezpečnostní situaci v Iráku, kde dochází k náhodným explozím, zabíjení, což je pro něj děsivé a strašidelné. Jako další důvod uvedl, že ČR je bezpečná a stabilní země, kde má zaměstnání, které mu vyhovuje. Cítí, že se jeho psychický stav po příjezdu do ČR zlepšil.
4. Pohovor k žádosti o prodloužení doplňkové ochrany byl proveden dne 21. 10. 2019, přičemž žalobce sdělil, že žádá ze stejných důvodů, pro které žádal o mezinárodní ochranu. V Iráku dochází podle jeho informací v poslední době k demonstracím. Bezpečnostní situaci považoval za stejně špatnou jako v době odjezdu. Během pobytu ČR se naučil anglicky a česky a pracuje pro americké firmy jako programátor v oblasti IT. Bezpečnostní situaci ve městě Babel, ve kterém žil, hodnotil jako lepší, než například v Bagdádu, ale i tam se může cokoli stát, například dojít k výbuchu. Policie tam sice funguje, ale není schopná útokům předcházet a zajistit bezpečnost. K výbuchům dochází například na tržističích, zejména poslední výbuch v roce 2018 se jej dotknul, protože při něm zemřelo mnoho jeho přátel. Žalobce se domníval, že by se mu mohlo něco stát v důsledku špatné bezpečnostní situace v zemi. V Iráku byl svědkem mnoha výbuchů, což poznamenalo jeho psychiku. Irák od svého odjezdu v roce 2017 nenavštívil. Irácký cestovní doklad, který údajně ztratil, žalobce opětovně našel a odcestoval na něj za manželkou do Turecka, avšak posléze jej opět ztratil. Jeho nález nikde nehlásil, nedomníval se, že je to potřebné. Dále uvedl, že celá jeho rodina žije v současné době v Iráku ve městě Babel.
5. Další pohovor k žádosti o prodloužení doplňkové ochrany byl proveden dne 1. 12. 2021. Žalobce uvedl k důvodům žádosti, že se nezměnily a zůstávají stejné. Od minulého pohovoru došlo k několika změnám – žalobce v současné době studuje magisterský obor – systémový inženýr. V případě návratu do země původu má obavy z tamější bezpečnostní situace, která není tak dobrá, jak se říká. Kromě toho má obavy o svou bezpečnost z toho důvodu, že jeho otec pracoval v irácké armádě a dětem důstojníků hrozí únosy či zabíjení ze strany různých milic. O těchto obavách nehovořil dříve, protože jeho otec si nepřál, aby tyto informace sděloval. Žalobce dosud kvůli zaměstnání otce žádné problémy neměl, protože otec jej během jeho pobytu v Iráku kontroloval a chránil a nechtěl jej pouštět ven bez doprovodu. Otec má v současnosti tajnou ochranku a skrývá se, střídavě bydlí v X a v Y. Co se týče bezpečnostní situace v místě bydliště, je nyní spíše horší. Během posledních demonstrací přišlo spoustu lidí o život. Demonstrace se konaly přímo v Babelu, neví, kdy přesně. Heslem demonstrace byla změna ve vládě. Co se týče ztraceného cestovního dokladu, žalobce uvedl, že jej po příjezdu do ČR ztratil a ztrátu nahlásil, poté jej však opět našel a odcestoval s ním do Turecka. Ani po návratu do ČR

nebyl upozorněn na povinnost odevzdat cestovní doklad ministerstvu vnitra, proto si jej ponechal, avšak poté jej opět ztratil. Až o několik dní později našel ve schránce dopis od policie s informací, že má nalezený cestovní doklad odevzdat. Doklad si žalobce neponechal pro případné cesty do Iráku, s dokladem cestoval pouze do Turecka. Irák žalobce nenavštívil, území Iráku opustil naposledy dne 1. 5. 2017. Na území ČR žije žalobcův strýc, nesdílí s ním společnou domácnost. V EU pobývá i manželka žalobce, v Německu, kde je na seznamu čekatelů na zaměstnání. Manželka tam má pobyt, který je navázaný na zaměstnání. S manželkou se pouze navštěvují. Zbytek rodiny žalobce žije v Iráku. Rodiče se dvěma bratry žijí v X, vdané sestry na předměstí Bagdádu. Žalobce je s rodiči v pravidelném kontaktu. Žalobce svůj zdravotní stav označil za dobrý. Na závěr pohovoru zopakoval, aby žalovaný zohlednil skutečnost, že o obavách vyplývajících z postavení jeho otce nemluvit dříve kvůli jeho bezpečnosti. Žalobce se v ČR usadil, studuje a nechce vše přerušit a vrátit se do vlasti. Na podporu svých tvrzení doložil žalobce kopie dokumentů, mezi nimiž jsou identifikační průkazy jeho otce, dokumenty týkající se otcovy studijní cesty a účasti na školení NATO a certifikáty z jiných školení.

6. Žalovaný uvedl, že vycházel při posuzování žádosti ze spisového materiálu k řízení ve věci mezinárodní ochrany žalobce č. j. OAM-341/ZA-ZA11-2017, z obsahu žádosti žalobce o prodloužení doplňkové ochrany, z protokolu o pohovoru k žádosti, z žalobcem doložených materiálů a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Iráku, a to konkrétně z Informace MZV ČR, č. j. 121803-6/2021-LPTP ze dne 28. 7. 2021, k č. j. MV-4158-18/OAM-2021, Informace MZV ČR, č. j. 111728-8/2021-LPTP ze dne 10. 5. 2021, k č. j. MV-4158-19/OAM-2021, Informace MZV, č. j. 103965-6/2022-LPTP ze dne 23. 2. 2022, k č. j. MV-25632-1/OAM-2022, Informace OAMP – Irák: Situace etnických a náboženských menšin, Bezpečnostní situace ze dne 22. 2. 2022, Informace OAMP – Irák: Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 17. 5. 2021, Informace Evropského podpůrného azylového úřadu (EASO) – Irák: Bezpečnostní situace z října 2020, Zprávy Rakouského centra pro výzkum a dokumentaci o zemích původu a azylu (ACCORD) – Šiitské milice v Iráku ze dne 27. 9. 2021, Informace Ministerstva zahraničních věcí Irácké republiky, Vydávání cestovních pasů, Ztráta cestovního dokladu (nedatováno, uloženo z internetu dne 15. 2. 2021), Zprávy ČTK – V Iráku zatkli organizátory pondělního útoku na bagdádském tržišti ze dne 27. 4. 2021, Zprávy ČTK – Turecko útočilo opět na kurdské radikály u uprchlického tábora v Iráku ze dne 11. 6. 2021, Zprávy ČTK – Turecko podniklo letecké údery na kurdské síly v Iráku a Sýrii ze dne 2. 2. 2022.
7. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že žalobci byla doplňková ochrana udělena na dobu 24 měsíců rozhodnutím ze dne 26. 7. 2017 z důvodu probíhajícího ozbrojeného konfliktu mezi bojovníky tzv. Islámského státu (dále jen „IS“) na jedné straně a iráckými vládními jednotkami, kurdskými jednotkami, provládními polovojenskými milicemi a koaličními jednotkami vedenými USA na straně druhé, jehož důsledky bylo možné pokládat ve vztahu k žalobci za vážnou újmu, resp. nebylo možné vyloučit, že by nebyl žalobce vystaven hrozbě vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Žalovaný shledal, že konflikt zachvátil poměrně značné území země a za tehdejších okolností, vzhledem k rozsáhlé závažné humanitární krizi, rostoucímu napětí mezi jednotlivými komunitami, omezením týkajícím se vstupu či pobytu v prakticky všech částech země bylo dospěno k závěru, že nelze shledávat použitelnost alternativy vnitřního útěku nebo přesídlení pro žalobce.

8. Proto se žalovaný v napadeném rozhodnutí zabýval otázkou, zda nebude žalobci v případě návratu do vlasti i nadále hrozit vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Na základě výše uvedených informací pak žalovaný dospěl k závěru, že země původu žalobce se již nenachází v situaci mezinárodního ani ozbrojeného konfliktu, který by bylo možno označit za „totální konflikt“ a nelze vyvozovat, že by žalobci hrozilo vážné a individuální ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného nerozlišujícího násilí ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, byť si žalovaný je vědom, že situace v zemi není dosud zcela stabilizovaná. Bezpečnostní situace je nyní ovlivněna ozbrojenými střety v regionu iráckého Kurdistanu. Aktuální útoky tureckých ozbrojených sil však podle informačních zdrojů směřují na eliminaci výcvikových táborů PKK (Strany kurdských pracujících), které se nacházejí v příhraniční oblasti s Tureckem. Tyto útoky pak nelze označit za tzv. totální konflikt, ve kterém by docházelo ke svévolnému a nerozlišujícímu násilí, kterému by bylo vystaveno veškeré obyvatelstvo Iráku. Ze zpráv pak vyplývá, že v prosinci 2017 došlo k definitivní porážce IS v zemi, že v Iráku neprobíhá občanská válka ani konflikt s jinou zemí a že došlo ke zlepšení bezpečnostní situace v posledních letech. Ačkoliv IS zůstává aktivní, nezískal zpět územní kontrolu a ani přes oživení aktivit na přelomu roku 2019 a 2020 se IS nevrátil ke svým dřívějším praktikám masových útoků. Pokračující protiteroristické úsilí přináší pozitivní výsledky v omezení aktivit IS, ačkoliv jejich buňky zůstávají aktivní v pouštních a venkovských oblastech a skupina využívá i městské oblasti k rozšíření svých tajných sítí. Domácí bezpečnostní složky však vynucují dodržování zákonů a udržují v zemi pořádek. Nebyly zjištěny skutečnosti, že by měl být žalobce po návratu do vlasti vystaven ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, který v místě posledního pobytu žalobce ve městě X neprobíhá. V případě žalobce nebyly naplněny podmínky uvedené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 25/2008 – 68. Správní orgán nepopírá, že v zemi dochází doposud k bezpečnostním incidentům, tyto incidenty se však uskutečňují nahodile a v omezené míře jako důsledek terorismu, který zasahuje i jiné státy ve světě a nelze je považovat jako celoplošně rozšířené a nerozlišující násilí. Na základě zpráv o zemi původu žalovaný konstatoval, že guvernorat X, odkud žalobce pochází, se řadí mezi oblasti s nejnižší úrovní svévolného násilí v Iráku. Irácký stát navíc dlouhodobě vynakládá úsilí o eliminaci vlivů extremistů, má zájem tyto aktivity vyšetřovat a postihovat. Demonstrace zmíněné žalobcem probíhaly na přelomu let 2019 – 2020, avšak podle správního orgánu je nelze i přes použití násilí na obou stranách považovat za celoplošné a nerozlišující násilí. Nadto demonstrace v takové míře už v Iráku neprobíhají. Správní orgán ani nezjistil zvýšenou míru individuálního rizika, hrozícího žalobci. V případě žalobce pak může být variantou i vnitřní přesídlení do bezpečnějších oblastí.
9. Co se týče obav žalobce spojených s působením jeho otce v irácké armádě, konstatoval žalovaný, že tato informace byla žalobci známa již v průběhu řízení o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a měl tedy možnost i povinnost ji uvést již tehdy. Tvrzené obavy proto žalovaný považoval za účelové. Na základě shromážděných informací o zemi původu pak správní orgán uzavřel, že žalobci ani v souvislosti se zaměstnáním jeho otce nehrozí v zemi původu zvýšené nebezpečí. K útokům na rodinné příslušníky iráckých ozbrojených složek sice docházelo, ale před rokem 2014, od konce hlavních bojů s IS však k podobným útokům už nedochází. Ani obavy žalobce z milic nepovažoval žalovaný na základě zpráv o zemi původu za odůvodněné, jelikož milice jsou od roku 2018

integrovány do iráckých ozbrojených složek a podléhají iráckému premiérovi. Sice se často chovají samostatně a nezávisle na vládě, na ozbrojené složky však zpravidla neútočí. Jediné nebezpečí hrozí ozbrojeným složkám z podstaty jejich práce. Nadto otec žalobce je v irácké armádě již déle než 30 let a po tuto dobu sobě i celé rodině dokázal zajistit bezpečí. Žalobce nezdůvodnil, proč by nyní měla být situace jiná a proč by mu mělo být vyhrožováno únosem. V průběhu svého předchozího pobytu ve vlasti neměl žádné konkrétní problémy. Žalovaný proto konstatoval, že nezjistil žádnou skutečnost, ze které by vyplývalo, že by žalobce byl v zemi původu v souvislosti s postavením jeho otce v armádě vystaven skutečně hrozícímu nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. V Iráku lze podle žalovaného v případě potíží obrátit se na policii. Žalovaný proto měl za prokázané, že žalobci nebyla ze strany iráckých státních orgánů odmítnuta ochrana jeho osoby či byla nedostatečná, nebo že by stát nebyl schopen či ochoten ochranu před případnou hrozbou poskytnout.

10. Žalovaný vyhodnotil návrat žalobce do země původu jako možný s ohledem na bezpečnostní, lidskoprávní a humanitární prostředí ve městě X, které je podle zpráv ze země původu pod kontrolou iráckých úřadů a bezpečnostních složek, a to i v souladu s jeho individuální situací. Nic nenasvědčuje ani tomu, že by žalobce měl být v zemi původu postihován za svoji azylovou žádost v zahraničí. Návrat žalobce do města X je reálný, město poskytuje žalobci adekvátní infrastrukturu, bezpečnost, lékařskou péči, ekonomické zázemí a nachází se pod faktickou kontrolou centrální vlády. V tomto městě se nachází i rodina žalobce. Existence vazeb na ČR, popř. na jiné osoby na území EU, pak nejsou pro prodloužení doplňkové ochrany relevantní. Vycestování žalobce nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR.
11. Žalovaný na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že v případě žalobce již pominuly důvody, pro které byla doplňková ochrana udělena, žalobci v případě návratu do vlasti nehrozí nebezpečí vážné újmy, a proto žádost o prodloužení doplňkové ochrany zamítl.

III. Žaloba

12. V žalobě žalobce v první řadě uvedl, že mu byla v roce 2017 udělena doplňková ochrana žalovaným. Prodloužení doplňkové ochrany však žalovaný nyní odmítl, protože důvody pro udělení doplňkové ochrany ve vztahu k zemi původu žalobce již netrvají. Žalovaný se však v posouzení této otázky mylí, neboť žalobci nadále hrozí v zemi původu vážná újma, a to i s ohledem na jeho rodinné poměry. Vycestování žalobce by bylo i v rozporu s mezinárodními závazky ČR, protože by představovalo nepřiměřený zásah do jeho práva na respektování soukromého a rodinného života.
13. Podle žalobce pak žalovaný neunesl důkazní břemeno ve vztahu k otázce trvání hrozby vážné újmy žalobci v Iráku. Ve správním řízení o udělení mezinárodní ochrany se uplatní zásada dispoziční, přičemž důkazní břemeno leží na správním orgánu stran skutečností, které tvrdí účastník, včetně bezpečnostní, politické a lidskoprávní situace v zemi původu. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí věnoval vyhodnocení podkladů, na jejichž základě dospěl k závěru, že realizace návratu žalobce do země původu je reálná. Takto učiněný závěr je však podle žalobce v rozporu s aktuální situací v Iráku, i v regionu jeho posledního bydliště. V Iráku dlouhodobě trvá nepříznivá bezpečnostní situace včetně rizika ideologicky či kriminálně motivovaných vražedných útoků či únosů, probíhají násilné útoky na civilistech a je tam omezený přístup ke zdravotnické pomoci. Co se týče ekonomické situace, v Iráku nelze očekávat stabilní ekonomiku, jelikož pandemie Covid-

19 měla nepříznivý dopad na ekonomické blaho, objevila se nezaměstnanost a chudoba. Žalovaný opomněl vyřešit návrat žalobce do Iráku, neboť při konfliktu s IS došlo k situacím, že se lidé ocitli bez domovů, bez přístupu k bydlení a základním službám. V květnu 2021 vyzval vůdce lidových mobilizačních sil k nucenému vysídlení navrátilců. V Iráku dochází k porušování lidských práv, zejména v roce 2021 docházelo k porušování lidských práv guberniích Niniewa a Anbar. Po pandemii se řada osob přidala k řadám IS, lze tedy očekávat vyšší nárůst útoků na civilisty a znovu aktivování IS. IS nadále zůstává trvalou a všudypřítomnou hrozbou, v porovnání s minulými lety je ale organizace více rozptýlená, namísto jednoho hnutí se jedná o systém nezávislých odnoží nebo spících buněk, IS se podařilo získat pod kontrolu malá území. Irák je slabý stát, který se nedokáže dostatečně bránit. Celá země se nachází ve vnitřních i mezinárodních konfliktech.

14. U žalobce jsou dále dány rodinné faktory mající za následek zvýšení rizika, že terčem svévolného násilí bude právě on. Žalobce v rámci řízení o prodloužení doplňkové ochrany nebyl právně zastoupen a informace o postavení jeho otce v irácké armádě v průběhu pohovoru neuvedl, neboť si nebyl jistý o vhodnosti a adekvátnosti jejich použití, a to s ohledem na jejich citlivost a možné ohrožení života jeho rodinných příslušníků. Otec žalobce je politicky exponovaná osoba, protože je důstojníkem Iráckých ozbrojených sil s hodností plukovníka. Účastnil se přímo bojů proti IS, angažoval se ve vládních aktivitách. Členy ozbrojených sil jsou i další příbuzní žalobce. Otec žalobce může být terčem útoku, protože je typickým představitelem „establishmentu“. V předmětném regionu dochází i k únosům členů rodin osob, které jsou spojené s vládou. To je i případ žalobce.
15. Na závěr žalobce doplnil, že jeho vycestování by odporovalo mezinárodním závazkům ČR, neboť by vedlo k nepřiměřenému zásahu do práva žalobce na respektování jeho soukromého a rodinného života. V době trvání doplňkové ochrany si žalobce v ČR vytvořil osobní a rodinné vazby.
16. S ohledem na výše uvedené proto žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

17. Žalovaný ve svém vyjádření zopakoval argumentaci uvedenou v napadeném rozhodnutí. Dále uvedl, že své důkazní břemeno unesl a dostal své povinnosti zjistit, zda došlo k významné změně poměrů v zemi původu žalobce. Žalovaný rozebral zjištění učiněná z nově shromážděných materiálů, na jejichž základě dospěl k závěru, že poté, co v prosinci 2017 byla shledána porážka IS, se Irák nenachází ve stavu mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Tyto závěry se shodují s recentní judikaturou Nejvyššího správního soudu, např. s rozsudkem ze dne 23. 3. 2021, č. j. 8 Azs 297/2020 – 32 nebo rozsudkem ze dne 16. 5. 2019, č. j. 1 Azs 389/2018 – 38, z nichž vyplývá, že situace v Iráku je nadále složitá, avšak se značně liší od situace, v jaké se země nacházela v uplynulých letech. V současné době v Iráku neprobíhá mezinárodní nebo vnitřní ozbrojený konflikt ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
18. Žalovaný nepopřel, že situace v Iráku zůstává složitá, stále dochází k bezpečnostním incidentům, avšak považoval za podstatné, že počet těchto incidentů a útoků klesá, a bezpečnostní situace se trvale zlepšuje. Zabýval se i situací v Bagdádu a Babelu, odkud pochází žalobce a jeho rodina, kde rovněž shledal významné zlepšení bezpečnostní situace. Ani z tvrzení žalobce nevyplývá, že by v zemi přetrvával tzv. totální konflikt. I

přes přetrvávající problémy se nejedná o riziko plošného a nerozlišujícího násilí na celém území Iráku. Žalovaný aplikoval tzv. třístupňový test, zabýval se situací v Bagdádu, individuální situací žalobce a jím tvrzenými obavami. Útoky prováděné teroristickými skupinami nejsou státní politikou země, kterou státní orgány tolerují a nepotírají. Na závěr žalovaný uvedl, že doplňková ochrana je dočasným institutem, na dobu, kdy trvají důvody, pro které byla udělena.

19. Žalovaný při svém postupu neporušil ustanovení správního řádu či zákona o azylu. Žalobce po dobu správního řízení neuvedl žádné důvody, pro které by mu mohla být doplňková ochrana prodloužena. V odůvodnění napadeného rozhodnutí se žalovaný vypořádal se všemi skutečnostmi sdělenými žalobcem. Žalobní námitky žalovaný shledal irelevantními. Žalovaný proto navrhl, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

V. Posouzení věci krajským soudem

20. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, jež žalobkyně uplatnila v žalobě (§ 75 odst. 2 s.ř.s), jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. V posuzované věci bylo soudní řízení zahájeno přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 173/2023 Sb., kterým se mění zákon č. [325/1999 Sb.](#), o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [326/1999 Sb.](#), o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, a tudíž soud ve smyslu čl. II odst. 1 tohoto zákona (přechodná ustanovení) postupoval podle zákona ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, tj. ve znění účinném do 30. 6. 2023.
21. Soud ve věci rozhodl v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s.ř.s. bez nařízení ústního jednání.
22. Ze správního spisu krajský soud zjistil následující skutečnosti. Jsou v něm založeny protokoly o pohovoru, Informace MZV ČR, č. j. 121803-6/2021-LPTP ze dne 28. 7. 2021, k č. j. MV-4158-18/OAM-2021, Informace MZV ČR, č. j. 111728-8/2021-LPTP ze dne 10. 5. 2021, k č. j. MV-4158-19/OAM-2021, Informace MZV, č. j. 103965-6/2022-LPTP ze dne 23. 2. 2022, k č. j. MV-25632-1/OAM-2022, Informace OAMP – Irák: Situace etnických a náboženských menšin, Bezpečnostní situace ze dne 22. 2. 2022, Informace Evropského podpůrného azylového úřadu (EASO) – Irák: Bezpečnostní situace z října 2020, Informace Ministerstva zahraničních věcí Irácké republiky, Vydávání cestovních pasů, Ztráta cestovního dokladu (nedatováno, uloženo z internetu dne 15. 2. 2021).
23. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dále uvedl, že vycházel z Informace OAMP – Irák: Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 17. 5. 2021, Zprávy Rakouského centra pro výzkum a dokumentaci o zemích původu a azylu (ACCORD) – Šíitské milice v Iráku ze dne 27. 9. 2021, Zprávy ČTK – V Iráku zatkli organizátory pondělního útoku na bagdádském tržišti ze dne 27. 4. 2021, Zprávy ČTK – Turecko útočilo opět na kurdské radikály u uprchlického tábora v Iráku ze dne 11. 6. 2021, a Zprávy ČTK – Turecko podniklo letecké údery na kurdské síly v Iráku a Sýrii ze dne 2. 2. 2022. Tyto podklady však soud ve správním spise nenalezl. Ani ze spisového přehledu nevyplývá, že by se

podklady ve správním spisu dříve nacházely a došlo pouze k administrativnímu pochybení při vedení správního spisu. Soud tedy situaci nemůže vyřešit ani dodatečnou výzvou k předložení dotčených zpráv. Podle spisového přehledu založeného ve spisu žalovaného předmětné totiž zprávy nikdy obsahem spisu nebyly.

24. Krajský soud přitom žalovanému rozsudkem ze dne 10. 6. 2021, č. j. 32 Az 56/2019 – 74 uložil, aby situaci žalobce v navazujícím řízení posoudil na základě dostatečných a aktuálních podkladů, jelikož původně použité podklady nebylo možné považovat za aktuální z důvodu neustále se proměňující situace v Iráku.
25. Při posuzování žádosti o mezinárodní ochranu (resp. při posuzování žádosti o prodloužení doplňkové ochrany) má žalovaný povinnost shromáždit přesné a aktuální informace z různých zdrojů o zemi původu žadatele. Ty se pak stávají jedním z podkladů pro vydání rozhodnutí (§ 23c písm. c) zákona o azylu) a musí být součástí správního spisu. V případě žalobce však žalovaný nedal těmto požadavkům zadost.
26. Část informací o zemi původu, z nichž žalovaný při vydání napadeného rozhodnutí vycházel, totiž nejsou obsahem správního spisu vedeného k žádosti žalobce o prodloužení doplňkové ochrany. Skutková zjištění, která žalovaný ze zpráv o zemi původu učinil, proto nemají ve správním spisu oporu. To následně krajskému soudu znemožňuje přezkoumat správnost těchto skutkových zjištění a posoudit důvodnost námitek žalobce. Žalovaný se tedy dopustil vady, pro kterou soud musí přistoupit ke zrušení napadeného rozhodnutí. Jedná se o vadu, která brání přezkumu napadeného rozhodnutí a k níž soud musel přihlédnout z úřední povinnosti.
27. Krajský soud v této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2008, č. j. 1 Afs 7/2008-91, ve kterém Nejvyšší správní soud ve vztahu k chybějícím podkladům ve správním spise uvedl, že „*správní spisy jsou přitom v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu esenciálním důkazním prostředkem, z něhož krajský soud vychází, neboť při své činnosti také zjišťuje, zda obsah správního spisu je dostatečnou oporou pro žalobou napadené rozhodnutí. Předložení správních spisů nelze v tomto kontextu vnímat jinak, než že budou předloženy úplné a kompletní spisy: už z toho důvodu, že krajský soud má dle § 76 odst. 1 a 2 s. ř. s. možnost rozhodnout ve věci bez nařízení jednání (v těchto situacích pak zjišťuje skutkový stav pouze z těchto spisů). Předložení správních spisů je (spolu s vyjádřením k žalobě) základní obranou žalovaného proti podané žalobě. Pokud správní orgán nepředloží kompletní spis, vystavuje se nebezpečí, že krajský soud rozhodne v jeho neprospěch, a to jen z toho důvodu, že určitý dokument, který mohl rozhodnutí soudu zcela zvrátit, není ve spisu založen. Soud totiž vždy vychází z předpokladu (pokud opak není zcela zřejmý – pak je povinností soudu vyzvat správní orgán k doplnění spisového materiálu), že správní spis byl předložen ve své úplné podobě. Takový postup může být sice vnímán jako poměrně tvrdý, zvláště pokud k nezařazení příslušného dokumentu do spisu došlo jen omylem, avšak je zcela v souladu s principem rovnosti zbraní mezi správním orgánem a žalobcem, který je správnímu soudnictví (na rozdíl od správního řízení) vlastní, jakož i s principem „nechť si každý střeží svá práva“. Předložení neúplného správního spisu pak nelze v žádném případě klást k tíži žalobce, ale je to správní orgán, který musí nést následky svého pochybení“.*

28. Za procesní pochybení považuje krajský soud dále i to, že žalobce neměl možnost se s chybějícími podklady seznámit v rámci seznámení se s podklady rozhodnutí ve věci. Podle protokolu o seznámení se s podklady rozhodnutí mu byly předloženy pouze tyto podklady: žádost o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 5. 6. 2019, protokol o pohovoru k žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 21. 10. 2019 a ze dne 1. 12. 2021, spisový materiál k žádosti o mezinárodní ochranu č. j. OAM-341/ZA-ZA11-2017, Informace MZV ČR, č. j. 121803-6/2021-LPTP ze dne 28. 7. 2021, k č. j. MV-4158-18/OAM-2021, Informace MZV ČR, č. j. 111728-8/2021-LPTP ze dne 10. 5. 2021, k č. j. MV-4158-19/OAM-2021, Informace MZV, č. j. 103965-6/2022-LPTP ze dne 23. 2. 2022, k č. j. MV-25632-1/OAM-2022, Informace OAMP – Irák: Situace etnických a náboženských menšin, Bezpečnostní situace ze dne 22. 2. 2022, Informace Evropského podpůrného azylového úřadu (EASO) – Irák: Bezpečnostní situace z října 2020, Informace Ministerstva zahraničních věcí Irácké republiky, Vydávání cestovních pasů, Ztráta cestovního dokladu (nedatováno, uloženo z internetu dne 15. 2. 2021). S ostatními podklady neměl žalobce možnost se seznámit. Tím bylo žalobci odebráno právo vyjádřit se ke všem podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu.
29. V dalším řízení tak bude povinností žalovaného odstranit vytýkanou vadu řízení tím, že podloží své skutkové závěry aktuálními a relevantními informacemi o zemi původu žalobce a všechny podklady pro své rozhodnutí řádně založí do správního spisu. Vzhledem k době, která od vydání napadeného rozhodnutí uplynula, bude žalovaný muset zvážit, zda informace, z nichž vycházel, i nadále splňují kritérium aktuálnosti. Dále je žalovaný v novém řízení povinen napravit procesní pochybení tak, aby měl žalobce reálnou možnost seznámit se se všemi podklady rozhodnutí podle ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu.

VI. Závěr a náklady řízení

30. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud rozhodl o žalobě tak, že jí v plném rozsahu vyhověl a napadené rozhodnutí zrušil s tím, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
31. V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem krajského soudu obsaženým v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).
32. Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalobce měl ve věci plný úspěch, a přísluší mu proto právo na náhradu nákladů řízení před krajským soudem, které důvodně vynaložil proti žalovanému, který ve věci úspěch neměl (neboť napadené rozhodnutí bylo zrušeno).
33. Za účelně vynaložené náklady vzal krajský soud mimosmluvní odměnu zástupce žalobce za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a písemné podání žaloby) po 3 100 Kč podle ustanovení § 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) a ustanovení § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu (vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění účinném v rozhodné době). Za úkony

právní služby to činí celkem 6 200 Kč, k čemuž je nutné připočíst hotové výdaje po 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, což činí dohromady částku ve výši 6 800 Kč. Právní zástupce žalobce je plátcem DPH, a tudíž bylo třeba částku o DPH navýšit. Žalovaný je tedy povinen zaplatit žalobci částku ve výši celkem 8 228 Kč, a to k rukám zástupce žalobce ve stanovené lhůtě.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 26. března 2024

JUDr. Petr Polách v. r.
samosoudce